

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

od roku szkolnego 2021/2022

GEOGRAFIA

Przykładowy arkusz egzaminacyjny (OGEP-200)
Czas pracy: do 135 minut

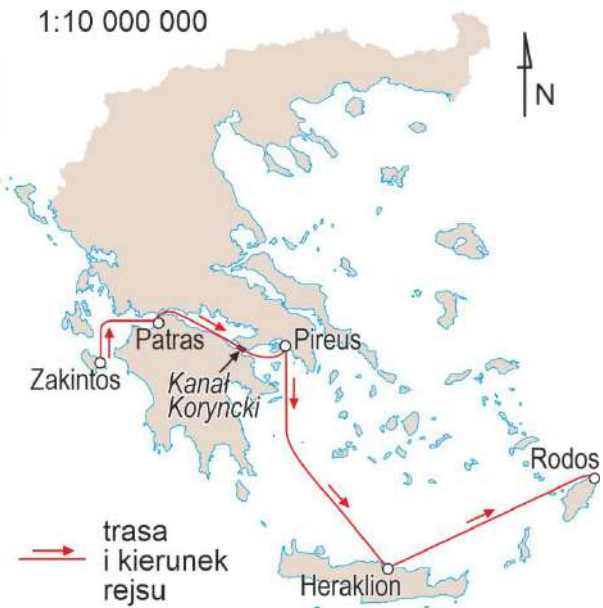
GRUDZIEŃ 2020

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2020

Zadanie 1.

Na fotografii przedstawiono Kanał Koryncki – jedną z atrakcji turystycznych Grecji. Na mapie czerwoną linią zaznaczono trasę rejsu statku płynącego z Zakintos do Rodos.

Na podstawie: www.fotoforum.gazeta.pl

Zadanie 1.1. (1 pkt)

Rejs z Zakintos do Rodos podzielono na etapy kończące się w miastach oznaczonych na mapie.

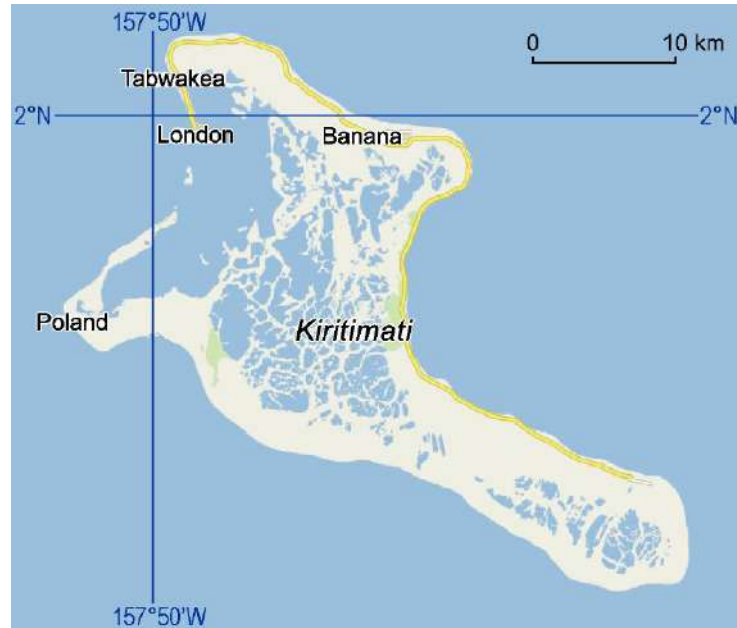
Uzupełnij tabelę – wpisz nazwy miast odpowiadających końcom opisanych etapów rejsu.

Opis etapu rejsu	Miasto na końcu etapu
Po opuszczeniu portu statek skierował się na południe, a po pewnym czasie zmienił kierunek rejsu z południowego na południowo-wschodni.	
Statek przez większość trasy płynął w kierunku południowo-wschodnim, przez pewien czas był ze względów bezpieczeństwa holowany.	

Zadanie 2. (1 pkt)

Na mapie przedstawiono Kiritimati – jedną z Wysp Bożego Narodzenia. Na tej wyspie znajduje się osada o nazwie Poland, nazwana tak na cześć Stanisława Pełczyńskiego, który pomagał mieszkańcom Kiritimati nawadniać plantacje palmowe.

Na podstawie: www.kontynenty.net, www.mapy.cz

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B oraz odpowiedź 1. albo 2.

Wyspa Kiritimati jest położona na

A.	Oceanie Indyjskim,	na którym przecinają się	1.	południk 157°50'W i równoleżnik 2°N.
B.	Oceanie Spokojnym,		2.	południk 2°N i równoleżnik 157°50'W.

Zadanie 3. (1 pkt)

Na poniższej mapie Norwegii oznaczono koło podbiegunowe północne oraz miasta Oslo i Narwik. Lokalne biuro turystyczne, działające w jednym z tych miast, zachęca turystów do przyjazdu hasłem: *Zapraszamy do nas! U nas przez wiele dni nie zachodzi Słońce.*

Wskaż miasto zaznaczone na mapie, w którym w czerwcu są dni, kiedy nie zachodzi Słońce, i uzasadnij swój wybór.

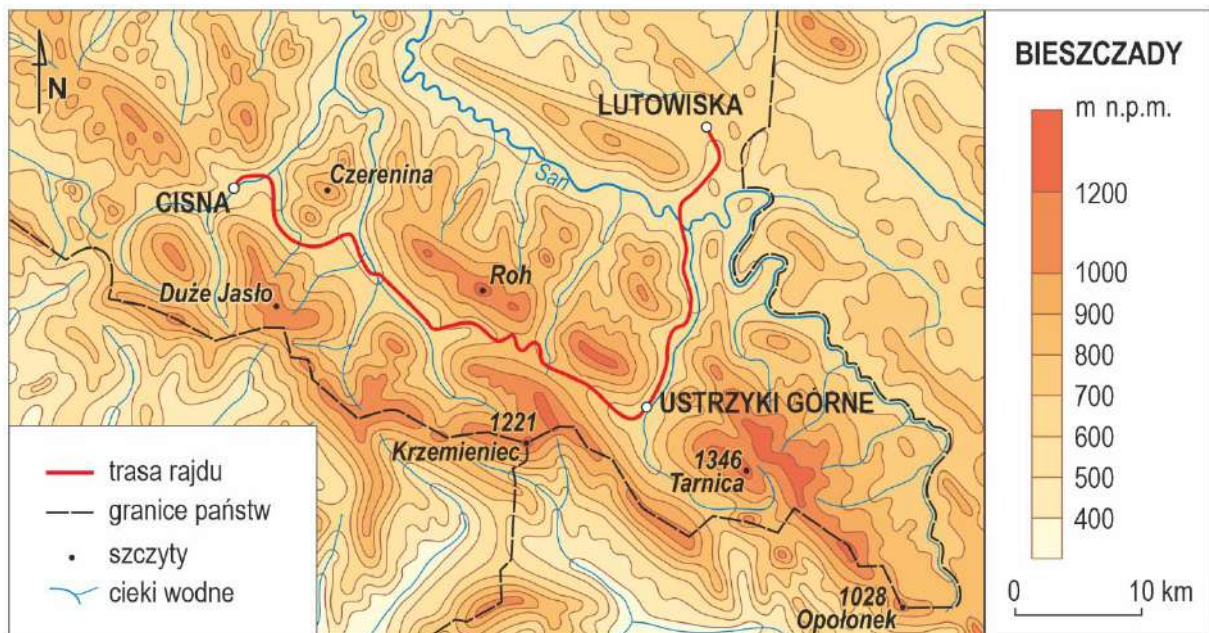
Miasto: .....

Uzasadnienie: .....

.....
.....
.....

Zadanie 4.

Na mapie przedstawiono obszar, na którym odbył się rajd z Cisnej do Lutowisk.

Na podstawie: *Szkolny atlas geograficzny*. Warszawa 1998.

Zadanie 4.1. (1 pkt)

Na mapie oznaczono wybrane szczyty.

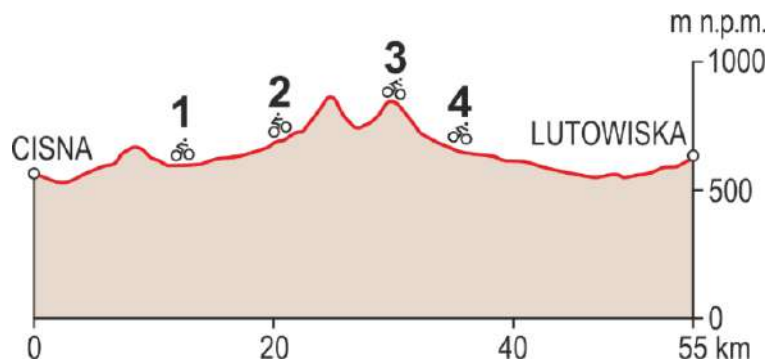
Uporządkuj wymienione poniżej szczyty według wysokości w metrach nad poziomem morza, zaczynając od najwyższego.

Szczyty: Czerenina Duże Jasło Roh

1. ...., 2. ...., 3. ....

Zadanie 4.2. (1 pkt)

Na profilu przedstawiono trasę rajdu. Numerami 1–4 oznaczono położenie wybranych rowerzystów.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W Ustrzykach Górnych znajduje się rowerzysta oznaczony na profilu numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Zadanie 4.3. (1 pkt)

Podaj nazwy państw, których granice stykają się na Krzemieńcu.

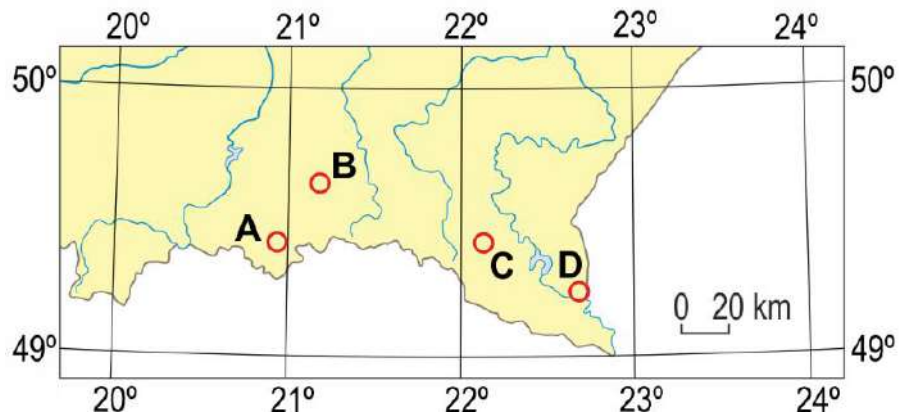
..... ,

..... ,

.....

Zadanie 5. (1 pkt)

Na mapie literami A–D oznaczono położenie wybranych zabytków. Jeden z nich to cerkiew w Owczarach ($49^{\circ}35'N$, $21^{\circ}11'E$).

Wpisz literę, którą na mapie oznaczono cerkiew w Owczarach.

Litera .....

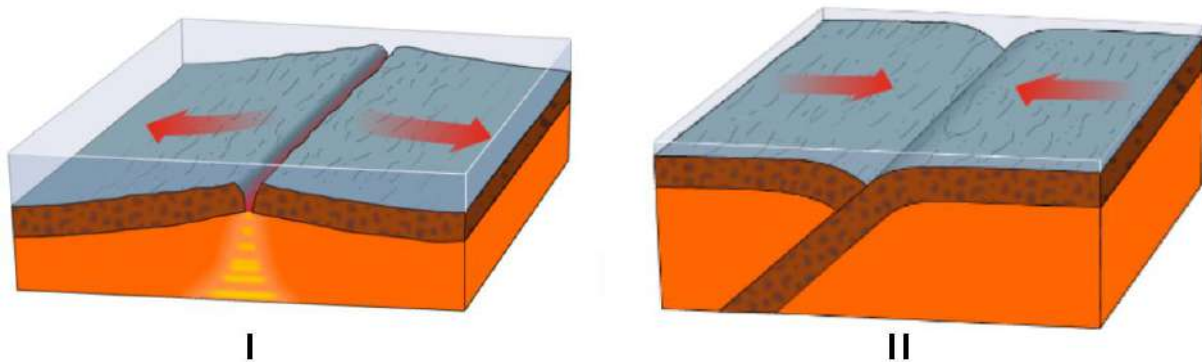
Zadanie 6. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę – przy opisie państwa sąsiadującego z Polską dopisz nazwę tego kraju oraz informację, czy jest on członkiem UE.

Opis państwa	Nazwa państwa	Członek UE (TAK lub NIE)
Państwo często odwiedzane przez polskich turystów, których przyciągają górskie szlaki, m.in. w Tatrach, zabytkowe miasta i kąpieliska z wodą termalną.		
Państwo łączy z Polską wspólny obiekt na liście światowego dziedzictwa UNESCO – Puszcza Białowieska. Kraj nizinny bez dostępu do morza.		
Państwo, z którego Polska importuje surowce mineralne. Rozciąga się na dwóch kontynentach, ma dostęp do trzech oceanów.		

Zadanie 7. (1 pkt)

Na rysunkach (I i II) przedstawiono wybrane procesy zachodzące na granicach płyt litosfery.

Na podstawie: www.dusk.geo.orst.edu

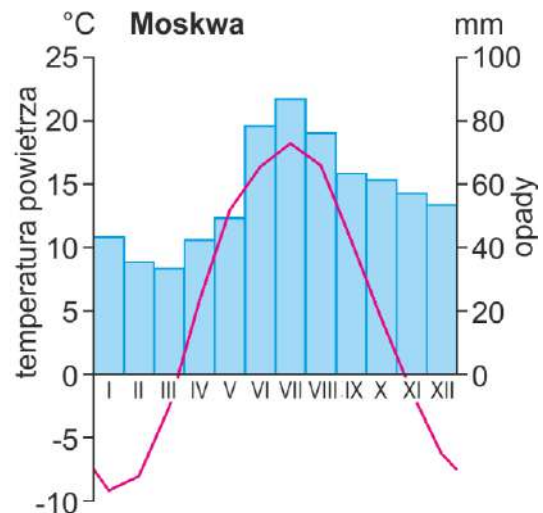
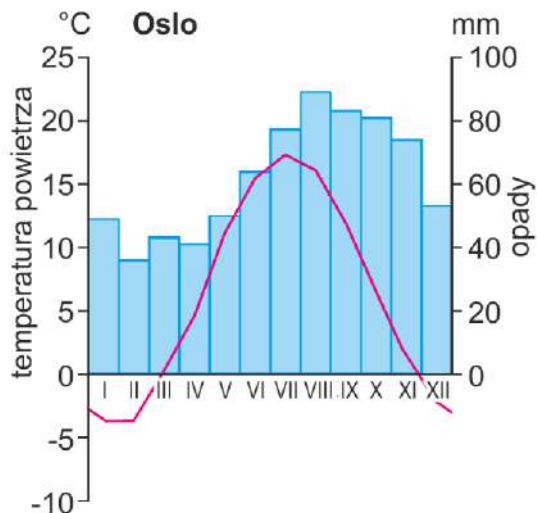
Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B oraz odpowiedź 1., 2. albo 3.

Na Islandii zachodzi proces przedstawiony na rysunku

A.	I,	prowadzący do	1.	powstawania lodowców i jezior polodowcowych.
B.	II,		2.	powstawania wulkanów i trzęsień ziemi.
			3.	zmniejszania powierzchni wyspy.

Zadanie 8.

Na klimatogramach przedstawiono średnie miesięczne temperatury powietrza oraz średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych w Oslo i Moskwie.

Na podstawie: www.de.climate-data.org

Zadanie 8.1. (1 pkt)

Uzupełnij poniższe zdania tak, aby powstała poprawna informacja. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Przez większą część roku średnia miesięczna temperatura powietrza w Moskwie jest . Przez pięć kolejnych miesięcy w   średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych przekracza 70 mm.

A. dodatnia

C. Moskwie

B. ujemna

D. Oslo

Zadanie 8.2. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Amplituda roczna temperatury powietrza jest

A. większa w Moskwie niż w Oslo.

B. większa w Oslo niż w Moskwie.

C. równa 15 °C w Oslo.

D. równa 20 °C w Moskwie.

Zadanie 9. (2 pkt)

Na mapie oznaczono wybrane miejsca wydobywania dwóch surowców mineralnych o dużym znaczeniu gospodarczym dla Polski.

Podaj nazwy surowców mineralnych oznaczonych na mapie literami A i B oraz wyjaśnij ich główne znaczenie dla gospodarki Polski.

A ....., B .....

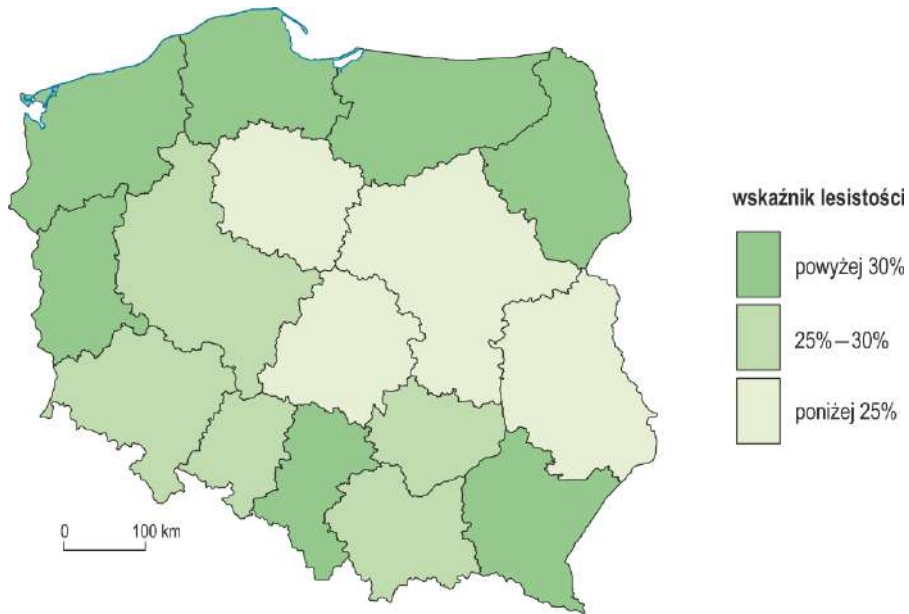
Wyjaśnienie .....

.....

.....

Zadanie 10. (2 pkt)

Na mapie przedstawiono wskaźnik lesistości województw.

Na podstawie: www.bdl.lasy.gov.pl

Wyjaśnij, z czego wynika wartość wskaźnika lesistości w województwach lubelskim i warmińsko-mazurskim.

Województwo lubelskie .....

.....
.....

Województwo warmińsko-mazurskie .....

.....
.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Na mapie literami A–D oznaczono cztery rzeki.

Poniżej zamieszczono opis jednej z rzek oznaczonych literami na mapie.

Jedna z najdłuższych rzek w Polsce. Jej źródła znajdują się na obszarze gór, poza terytorium Polski. Przepływa przez stolice kilku województw. Nagłe i gwałtowne wezbrania wód skutkują groźnymi powodziami, zwłaszcza w jej górnym biegu.

Wpisz nazwę opisanej rzeki oraz literę, którą oznaczono ją na mapie.

Nazwa rzeki .....

Litera .....

Zadanie 12. (1 pkt)

Przemiana struktury przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii w Niemczech dotyczyła przede wszystkim obszaru górniczego Zagłębia Ruhry.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W Nadrenii Północnej-Westfalii po przemianach struktury przemysłu odnotowano

- A. wzrost importu rud żelaza.
- B. rozwój przemysłu hutniczego.
- C. rosnące wydobycie węgla kamiennego.
- D. rozwój ośrodków badawczych i naukowych.

Zadanie 13. (2 pkt)

W tabeli zawarto informacje o strukturze źródeł produkcji energii elektrycznej w 2016 roku w wybranych krajach różniących się cechami środowiska przyrodniczego.

Kraj	Źródła produkcji energii elektrycznej [%]						
	spalanie paliw kopalnych	energia jądrowa	energia wiatru	energia wodna	energia słoneczna	spalanie biomasy	geotermia
Polska	85,9	0	7,6	1,6	0,1	4,8	0
Francja	8,7	72,6	3,9	11,7	1,5	1,6	0
Islandia	0,7	0	0,4	72,6	0	0	27,3
Dania	37,2	0	41,9	0,1	2,4	18,4	0

Na podstawie: www.ec.europa.eu/eurostat

Na podstawie danych zawartych w tabeli wybierz dwa państwa, których energetyka bazuje głównie na źródłach odnawialnych. Uzasadnij swój wybór, uwzględniając związek między warunkami przyrodniczymi a rodzajem energetyki odnawialnej.

Państwo ..... Uzasadnienie .....

.....

Państwo ..... Uzasadnienie .....

.....

Zadanie 14. (2 pkt)

W tabeli podano dane statystyczne dotyczące ludności Polski, Litwy i Francji w 2017 roku.

Państwo	Urodzenia [%]	Zgony [%]	Imigracja [%]	Emigracja [%]
Polska	1,05	1,05	0,03	0,03
Litwa	1,01	1,42	0,07	0,17
Francja	1,15	0,91	0,06	0,05

Na podstawie: www.ec.europa.eu, stat.gov.pl

Podaj nazwę państwa o największym przyroście naturalnym oraz nazwę państwa o największym ubytku rzeczywistym.

Największy przyrost naturalny: .....

Największy ubytek rzeczywisty: .....

Zadanie 15. (1 pkt)

Na fotografiach przedstawiono świątynię znajdującą się w województwie podlaskim na obszarze zamieszkiwanym przez mniejszość tatarską.

www.ruszajwdroge.pl, www.sladylwa.pl

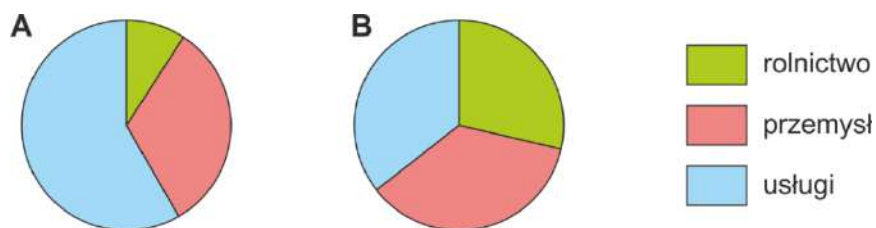
Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B oraz odpowiedź 1., 2. albo 3.

Na fotografiach przedstawiono

A.	synagogę	w miejscowości na pograniczu Polski	1.	i Ukrainy.
B.	meczet		2.	i Słowacji.
			3.	i Białorusi.

Zadanie 16. (1 pkt)

Na wykresach przedstawiono strukturę zatrudnienia w Polsce w 1989 oraz 2019 roku.

Na podstawie: www.stat.gov.pl

Wskaż wykres (A albo B), który przedstawia strukturę zatrudnienia w Polsce w 2019 roku. Uzasadnij swój wybór.

Wykres: .....

Uzasadnienie wyboru: .....

.....

.....

Zadanie 17. (1 pkt)

Cyrkulacja powietrza nad Afryką wpływa na duże zróżnicowanie rozmieszczenia opadów atmosferycznych w strefie międzyzwrotnikowej.

Uzupełnij poniższe zdania tak, aby powstała poprawna informacja o ruchu powietrza nad równikiem w Afryce. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Powietrze, które nad równikiem zaczyna się wznosić, jest

A	B
---	---

. Podczas wznoszenia podlega ono

C	D
---	---

.

A. suche

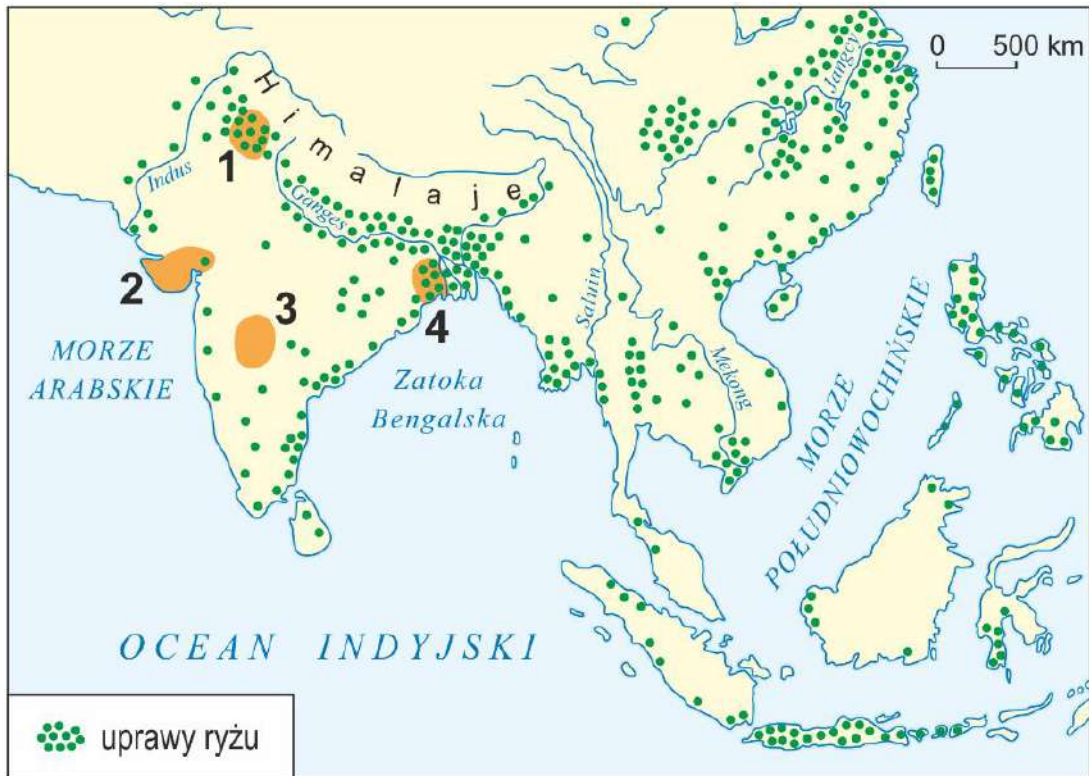
C. ocieplaniu

B. wilgotne

D. ochładzaniu

Zadanie 18. (2 pkt)

Na mapie numerami 1–4 opisano wybrane obszary.

Na podstawie: www.epodreczniki.pl

Uzupełnij tabelę – do opisów obszarów zróżnicowanych pod względem oddziaływania cyrkulacji monsunowej dołącz numery, którymi te obszary oznaczono na mapie.

Opis obszaru	Numer na mapie
<ul style="list-style-type: none"> – obszar o dużych zasobach wody, częściowo w delcie Gangesu – obszar pod silnym wpływem monsunu letniego – główną uprawą jest ryż 	
<ul style="list-style-type: none"> – obszar położony w sąsiedztwie pustyni – pola uprawne nawadniane wodą z rzek wypływających z Himalajów – dominujące uprawy ryżu i pszenicy 	
<ul style="list-style-type: none"> – obszar z dostępem do morza – rolnictwo charakteryzuje intensywna produkcja mleka, bawełny, daktyli – ryż nie jest dominującą uprawą 	

Zadanie 19.

Na mapie oznaczono wybrane miasta Stanów Zjednoczonych. Literami A i B oznaczono dwie wybrane technopolie. Barwami przedstawiono strefy czasowe kontynentalnej części Stanów Zjednoczonych.

Na podstawie: www.tripsavvy.com

Zadanie 19.1. (1 pkt)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Technopolie to miejsca koncentracji przemysłu ściśle współpracującego z uniwersytetami i instytucjami naukowymi.	P	F
Na mapie literą B oznaczono technopolię – Dolinę Krzemową.	P	F

Zadanie 19.2. (1 pkt)

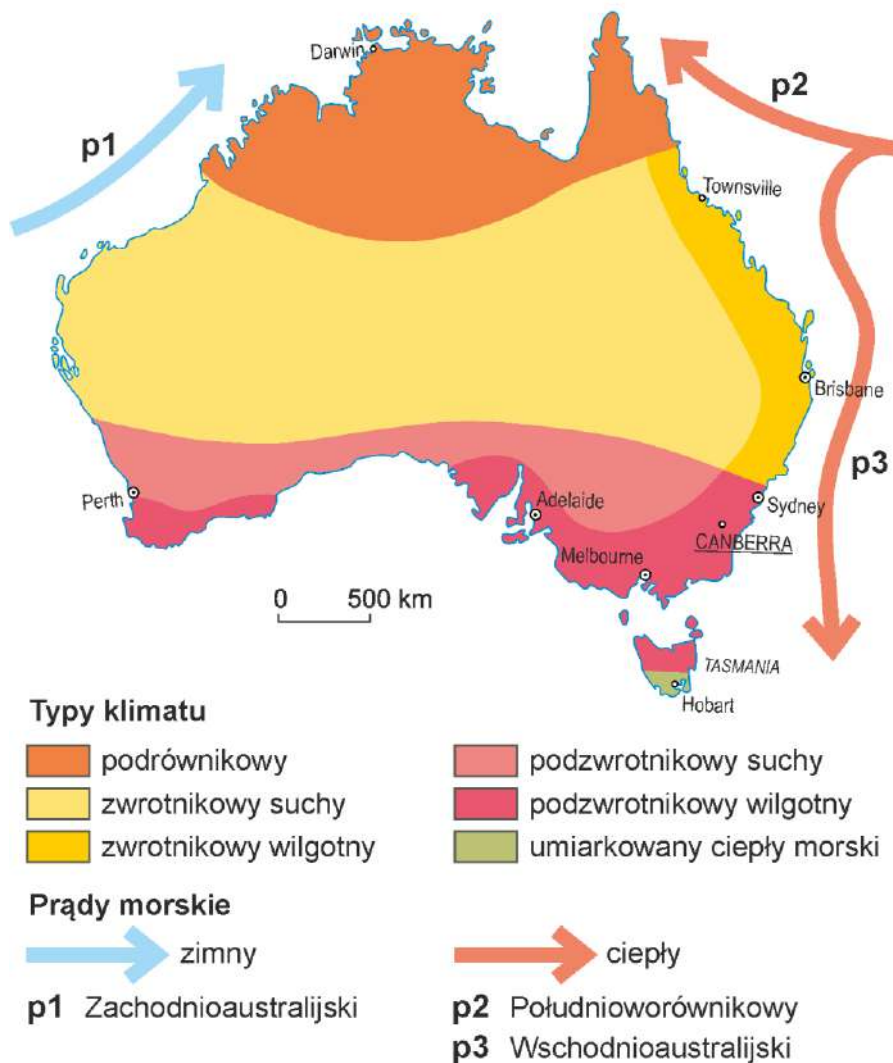
Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W momencie, gdy zegary w Houston wskazują godzinę 15:00, godzina 16:00 jest

- A. w Nowym Orleanie i Miami.
- B. w Helenie i Denver.
- C. w Helenie i Nowym Jorku.
- D. w Nowym Jorku i Miami.

Zadanie 20.

Na mapie przedstawiono typy klimatu występujące w Australii.

Na podstawie: www.epodreczniki.pl

Zadanie 20.1. (1 pkt)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Prąd Wschodnioaustralijski przyczynia się do występowania wyższych sum opadów rocznych na wschodnich wybrzeżach Australii niż na zachodnich wybrzeżach tego kontynentu.	P	F
Warunki przyrodnicze w zachodniej części Australii są korzystne dla uprawy pszenicy.	P	F

Zadanie 20.2. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Podobne warunki klimatyczne cechują Europę Południową oraz

- A. południowo-wschodnią część Australii.
- B. północno-zachodnią część Australii.
- C. środkową część Australii.
- D. północną część Australii.

Zadanie 21. (1 pkt)

1 grudnia 1959 roku w Waszyngtonie zawarto traktat antarktyczny – umowę regulującą polityczny i prawny status Antarktydy. Do 2015 roku umowę podpisały 53 państwa, w tym Polska. W myśl traktatu Antarktyda stała się wspólnie zarządzanym terytorium neutralnym.

Podaj argument, dlaczego Antarktyda powinna pozostać terytorium neutralnym.

.....

.....

.....